Knjižničarske novice

Milena Bon, Narodna in univerzitetna knjižnica

Nacionalna knjižnica Črne gore

Zgodovina črnogorske nacionalne knjižnice je tesno povezana z bogato tiskarsko in kulturno dediščino. Vladar Đurđe Crnojević je leta 1493 na Obodu ustanovil prvo državno tiskarno ter drugo cirilično tiskarno v Evropi. Že 4. januarja 1494 so v njej natisnili *Oktoih prvoglasnik* – prvo južnoslovansko knjigo v cirilici, s čimer se je Črna gora zapisala na evropski kulturni zemljevid.

Prelomni mejniki v razvoju knjižnice

- **1838:** Znameniti vladar, škof in pesnik Petar II. Petrović Njegoš je ločil posvetna dela od cerkvenih ter s svojo zasebno zbirko postavil temelje delovanja prve državne knjižnice.
- **1893–1896:** Ob 400. obletnici tiskarne Crnojević se je knez Nikola I. Petrović odločil ustanoviti javno knjižnico, leta 1896 pa je bil sprejet Zakon o kneževsko-črnogorski knjižnici, ki je prostore našla v Kraljevem gledališču Zetski dom na Cetinju.
- **1899:** Prvi črnogorski državni knjižničar Filip Kovačević je določil pravila za ureditev fondov, vzpostavil glavne in specializirane kataloge ter ustvaril prve tiskane kataložne liste, s čimer je vpeljal takrat sodobne strokovne standarde.
- **1912–1944:** Preimenovana v Kraljevo knjižnico je ustanova med I. svetovno vojno utrpela hudo škodo, saj je bil skoraj celoten fond uničen. Po osvoboditvi Cetinja leta 1944 je vlogo osrednje knjižnice prevzela knjižnica Narodnega muzeja.
- **1951 in 1964:** Knjižnica se je leta 1951 najprej preselila v stavbo nekdanjega francoskega veleposlaništva. Zaradi hitre rasti zbirk pa je leta 1964 njen sedež postala nekdanja stavba italijanskega veleposlaništva na Cetinju, ko se je uradno preimenovala v Centralno nacionalno knjižnico »Đurđe Crnojević«.

Nacionalna knjižnica Črne gore danes deluje v prepoznavnih prostorskih ambientih nekdanjih diplomatskih predstavništev ter ostaja osrednji varuh pisne in tiskane dediščine države.

Več o predstavitvi **nacionalne knjižnice Črne Gore** lahko preberete na spletni strani This Week: National Library of Montenegro.

CENL *je neodvisna mreža, ki združuje knjižničarje iz nacionalnih knjižnic evropskih držav. Njen glavni cilj je krepitev vloge nacionalnih knjižnic v Evropi, spodbujanje sodelovanja ter varovanje in zagotavljanje dostopnosti evropske kulturne dediščine. Deluje kot ključni glas evropskih nacionalnih knjižnic, ki povezuje preteklost (kulturno dediščino) s prihodnostjo (digitalnimi in odprtimi informacijskimi sistemi).*